

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor

PROCES VERBAL
al ședințelor Comisiei din 22 martie 2017

La lucrările ședințelor Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor din Camera Deputaților din 22 martie 2017 au fost prezenți 12 deputați.

Pe **ordinea de zi** s-au aflat:

1. **COM (2016) 593 - Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul de autor pe piața unică digitală;**
2. **Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor - draft;**
3. **Diverse.**

Lucrările Comisiei au fost conduse de către domnul deputat Cătălin Drulă, președintele comisiei.

1. **COM (2016) 593 - Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul de autor pe piața unică digitală;**

Domnul președinte Cătălin Drulă a prezentat inițiativa legislativă europeană precizând că, în conformitate cu prevederile *art. 170 alin.(1) din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE), a Protocolului nr.1 și Protocolului nr.2, Anexe la TUE și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)*, Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor a fost sesizată, în data de 28.02.2017, pentru examinare în fond și întocmirea unui proiect de opinie, cu *propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul de autor pe piața unică digitală – COM (2016)593*. Termenul de depunere a proiectului de opinie: 13.04.2017.

Obiectivul prezentei propuneri de directivă este modernizarea anumitor aspecte ale cadrului Uniunii privind drepturile de autor pentru a ține seama de evoluțiile tehnologice și de noile canale de distribuție a conținuturilor protejate din cadrul pieței interne.

În vederea pregătirii proiectului de opinie, **Comisia pentru Tehnologia Informației și Comunicații a organizat o dezbatere, în data de 15.03.2017**, la care au participat reprezentanți ai: organizațiilor neguvernamentale, Oficiului Român pentru Drepturile de Autor (ORDA), Centrului Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți (CREDIDAM), Ministerului Culturii, Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, Asociației Industriilor Muzicale din România (AIMR), Asociației Naționale a Furnizorilor de Internet și alți utilizatori de internet.

Ca urmare a organizării dezbaterii Comisia a primit puncte de vedere scrise de la: Camera Americană de Comerț (AmCham), CREDIDAM, ORDA, Asociația pentru Tehnologie și Internet (APTI). De asemenea, am primit o notă de la Ministerul Afacerilor Externe.

Domnul președinte Cătălin Drulă a prezentat punctele de vedere primite de comisie, astfel:

1. Punct de vedere AmCham

Art. 3 din propunerea de directivă

Camera Americană de Comerț susține că economia europeană trece printr-o transformare importantă în era digitală, care se bazează pe analize a unor cantități mari de date, internetul lucrurilor, astfel încât extragerea de text și date este o componentă importantă pentru inovație și dezvoltare. Prin propunerea de directivă este permisă extragerea datelor și a textului din opere la care au acces legal, în scopuri de cercetare științifică, de către organisme non-profit. AmCham susține că acest lucru ar duce la incertitudine juridică și că va afecta companiile mici, care se bazează tot mai mult pe analiză de date. În consecință, AmCham susține extinderea excepției pentru extragerea de text și date și la organizații de cercetare comerciale.

Art. 11 din propunerea de directivă

În ceea ce privește introducerea posibilității pentru editorii de presă de a autoriza sau de a fi plătiți pentru conținutul pe care îl produc, AmCham preconizează că acest lucru va avea efecte negative similare cu experiența Spaniei și a Germaniei, unde au fost introduse dispoziții legale comparabile. În Spania s-au închis publicații online care difuzau gratuit către consumatori, iar introducerea costurilor nu a mai garantat viabilitatea economică a activității. În ceea ce privește editorii, în Spania aceștia nu au avut de câștigat ci a scăzut traficul web pe paginile de știri. De asemenea, editorii ar putea abuza de acest drept atunci când se utilizează extrase sau se introduce un link către conținutul publicațiilor. AmCham mai susține că prin art. 11 se limitează pluralismul mass-media și că vor fi îngreunate activitățile de cercetare.

Art. 13 din propunerea de directivă

În ceea ce privește extinderea răspunderii filtrarea conținutului pentru o gamă largă de servicii online, AmCham susține că impunerea unei astfel de obligații prejudiciază libertatea de exprimare și amintește despre cauza Curții de Justiție a Uniunii Europene C-360/10, cauză în care s-a hotărât că atunci când unui furnizor de servicii de găzduire i se cere să instaleze un sistem de filtrare a informațiilor reprezintă o încălcare a drepturilor fundamentale. Aceste obligații de monitorizare ar putea crea un dezechilibru între interesele concurente în ceea ce privește drepturile de autor. AmCham mai consideră că este necesară clarificarea acestui articol pentru situația stocării informațiilor în cloud. Chiar și în cadrul legal actual este necesară clarificarea reproducerii în situația în care se utilizează servicii de cloud.

2. Punct de vedere CREDIDAM

Punctul de vedere al CREDIDAM se concentrează pe garantarea unei remunerații echitabile pentru punerea la dispoziție, în mediul on-line, a interpretărilor artiștilor interpreți sau executanți.

Art. 10 din propunerea de directivă

CREDIDAM apreciază lipsită de conținut propunerea de instituire a unui organism imparțial care să ofere asistență

Art. 13 din propunerea de directivă

CREDIDAM susține că, pentru aplicarea efectivă a art. 13, ar trebui specificat faptul că furnizorii de servicii online nu pot invoca dispozițiile directivei E-commerce 2000, ale cărei prevederi sunt conflictuale cu propunerea de la art. 13.

Art. 14 din propunerea de directivă

În ceea ce privește obligația de transparență dintre contractele încheiate între artiști și producători, dispozițiile propunerii de directivă nu sunt de natură să garanteze acest lucru, întrucât și acum contractele se încheie aparent transparent, dar artistul nu este conștient de drepturile transferate. Prevederile directivei ar beneficia doar artiștii cunoscuți, iar excepțiile pe care le prevede de la obligația de transparență sunt interpretabile și nu este clar cum vor fi cuantificate.

Art. 15 din propunerea de directivă

Cu privire la mecanismul de solicitare a unei remunerații suplimentare CREDIDAM este de părere că va fi greu de dovedit dezechilibrul între plăți și beneficiile obținute din exploatarea drepturilor și că este neclar în această situație care va fi relația dintre artist și producător.

Art. 16 din propunerea de directivă

În ceea ce privește introducerea unei posibilități de soluționare alternativă a conflictelor, CREDIDAM consideră că acest nou mecanism nu ar duce la o schimbare sau la garantarea remunerației echitabile a artiștilor, având în vedere experiențele cu arbitrajul în România, cauzele urmând să fie soluționate tot în instanțele de judecată.

3. Punct de vedere ORDA

În vederea elaborării unei poziții de țară ORDA a solicitat pe 9 ianuarie 2017, puncte de vedere de la părțile interesate de pe piață în ceea ce privește propunerea de directivă, primind poziții de la biblioteci, editori, uniuni de artiști. Poziția ORDA cuprinde concluziile rezultate în urma acestor consultări. Concluziile generale evidențiază că există probleme la nivelul terminologiei utilizate în propunerea de directivă, respectiv că studiile de impact de la nivelul Comisiei Europene sunt lacunare. Pe 21-22 februarie ORDA a reluat consultările pentru clarificarea anumitor chestiuni punctuale. În cadrul reuniunilor de la nivelul Consiliului Uniunii Europene, poziția României a fost următoarea:

Art. 3 din propunerea de directivă – extragere de text și date în scop de cercetare

Menținerea excepției de extragere de text și date doar pentru organismele de cercetare este restrictivă și ar trebui extinsă la instituțiile culturale deținătoare de patrimoniu, având în vedere complexitatea colecțiilor pe care le dețin și pentru a include și bibliotecile care au statut de bibliotecă de cercetare.

Art. 4 din propunerea de directivă – utilizarea operelor protejate în activitățile didactice transfrontaliere

Excepția așa cum apare în propunerea de directivă este foarte limitată întrucât se aplică doar instituțiilor educaționale și nu permite partajarea între studenți. De asemenea, se împiedică dezvoltarea unor servicii care să permită studiul de la distanță (ceea ce poate afecta accesul persoanelor cu dizabilități). În plus, trebuie clarificate limitele excepției și cum se va face remunerarea compensatorie pentru utilizarea operelor.

Art. 5 din propunerea de directivă – conservarea patrimoniului cultural

În ceea ce privește facilitarea realizării de copii ale operelor protejate de către instituții de patrimoniu cultural, această excepție este incompletă întrucât vizează doar lucrările aflate permanent în colecția unei biblioteci. De asemenea, nu se face nicio referire în prevederile directivei la punerea a dispoziția publicului la terminalele speciale, în clădirile instituțiilor.

Definiția instituției de patrimoniu digital are nevoie de clarificare, inclusiv cu privire la includerea arhivelor sau bibliotecilor.

4. Punct de vedere APTI

APTI propune respingerea integrală a articolelor 11 și 13. Astfel, art. 11 ar aduce incertitudine juridică pentru oricine postează un link sau un rezumat al unei știri, limitând în mod direct libertatea de exprimare, punându-se totodată o piedică pentru startup-uri. În ceea ce privește art. 13, obligația de filtrare a conținutului încărcat on-line ar putea construi un sistem în care cetățenii se vor confrunta cu blocarea conținutului de către platforme on-line. Programele de filtrare nu ar avea capacitatea să înțeleagă și excepțiile de la protejarea drepturilor de autor, precum dreptul la parodie, scopurile educaționale, dând drepturi excesive proprietarilor de drepturi.

În ceea ce privește excepțiile de la articolele 3 și 4, APTI consideră că acestea ar trebui să fie mai cuprinzătoare, incluzând organismele de cercetare din sectorul privat și extinzând excepția cu privire la educația digitală.

5. Punct de vedere Alex Lungu (producător de film)

Alex Lungu atrage atenția asupra principiilor, respectiv asupra culturii internetului care presupune o combinație de lucrări deja existente și posibilitatea de utilizare a fragmentelor din diferite opere și crearea de opere noi (exemplu: GIF, meme). Comitetul Culturii din cadrul Parlamentului European a propus adăugarea unei excepții care ar permite utilizarea digitală a citatelor sau extraselor din lucrări în scopuri de critică, pentru realizarea unui comentariu, a unei caricaturi sau a unei parodii.

Cu privire la art. 11 Alex Lungu precizează că aceasta ar fi un privilegiu acordat marilor conglomerate media pentru a obține profit de la companii ca Google sau Facebook, în condițiile în care veniturile publicațiilor au început să scadă.

În ceea ce privește art. 13, acesta este incompatibil cu Directiva E-commerce și cu Carta Drepturilor Fundamentale.

6. Punct de vedere DIGITALEUROPE

DIGITALEUROPE a trimis același punct de vedere și la instituțiile europene în februarie 2017, susținând că în loc de reducerea fragmentării pe piața unică digitală, propunerea de directivă pune noi bariere și dă naștere la drepturi teritoriale și la birocrație.

Observații exprimate în cadrul dezbaterii publice:

- Terminologia utilizată în propunerea de directivă este neclară;
- Propunerea de directivă nu a ținut cont de consultările realizate și punctele de vedere exprimate la nivel european;
- Art. 11 și 13 limitează drepturile fundamentale, libertatea de exprimare și reprezintă un pericol pentru furnizorii de servicii online care nu își permit să acopere costurile instalării unor programe de filtrare a conținutului digital; art. 13 reprezintă o mașină de cenzură care va pune bariere în calea utilizării open source și care poate avea un impact negativ asupra platformelor cunoscute precum github sau wikipedia;
- Platformele de hosting nu pot implementa tehnologiile de filtrare, răspunderea fiind exagerată;
- Suprareglementarea internetului nu corespunde nevoilor utilizatorilor;
- Prevederile propunerii de directivă nu se corelează cu politicile Comisiei în domeniul educației deschise;
- Excepțiile sunt definite limitativ, restricționând accesul la cursuri online de tipul MOOC (*massive online courses*);

- ORDA și Ministerul Culturii continuă consultările pe marginea propunerii legislative cu actorii interesați.

Domnul președinte Cătălin Drulă a precizat că propunerea de directivă este sumar gândită și că în opinia dumnealui acest proiect de directivă ar trebui retras de către Comisia Europeană. România ar trebui să aibă o voce puternică în negocierile de la nivelul Uniunii Europene, având în vedere gradul de dezvoltare a sectorului IT care reprezintă 8% din PIB. Opinia domnului președinte Cătălin Drulă a fost împărtășită și de către domnii deputați Dumitru Oprea, Norbert Abjok, Gheorghe - Dinu Socotar și Varujan Pambuccian.

Domnul președinte Cătălin Drulă a propus ca votul pentru proiectul de opinie să aibă loc următoarea săptămână. Cu unanimitate de voturi propunerea a fost adoptată.

2. Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor – draft

Membrii Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor au propus amânarea discuțiilor pe marginea propunerii privind modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor având în vedere faptul că la Comisia pentru regulament se află în lucru propuneri de modificare a Regulamentului Camerei Deputaților și necesitatea corelării cu acesta.

3. Diverse

Adresa Autorității Electorale Permanente de organizare, în perioada 31 august – 2 septembrie 2017, în parteneriat cu Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor a celei de-a 3-a Adunare Generală și a Conferinței Internaționale a Asociației Mondiale a Organismelor Electorale (A-WEB). Conferința își propune să dezbată rolul cooperării la nivel global între organisme de management electoral în definirea și dezvoltarea de standarde comune de utilizare a noilor tehnologii în alegeri, etapele din timpul proceselor electorale în care este benefică folosirea acestora și riscurile pe care le prezintă adaptarea legislației electorale în vederea facilitării procesului de implementare a noilor tehnologii în alegeri.

Domnul președinte Cătălin Drulă a suspus la vot solicitarea AEP. Cu unanimitate de voturi solicitarea AEP a fost aprobată.

Propunerea Grupului parlamentar al Partidului Social Democrat de desemnare în funcția de secretar al Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor pe doamna deputat Moagher Laura-Mihaela în locul domnului deputat Pop Andrei.

Domnul președinte Cătălin Drulă a suspus la vot propunerea Grupului parlamentar PSD. Cu unanimitate de voturi propunerea a fost adoptată.

**PREȘEDINTE,
Cătălin Drulă**